

Zapanuj nad informacjami

WIEDZA W PIGUŁCE

Zebrałeś już wszystkie potrzebne materiały? Przyszedł czas na ich wykorzystanie.

Najpierw zgromadzone informacje odtwarzamy, oceniamy i porządkujemy. Później można na ich podstawie coś nowego, np. sformułować własną wypowiedź czy napisać wypracowanie.

Przed przejściem do drugiego etapu pracy trzeba zdać sobie sprawę, co spośród zgromadzonych przez nas informacji jest najważniejsze. Jest to konieczne do twórczego ich wykorzystania. Porządkowanie wiadomości zacznij już podczas czytania. Na bieżąco wybieraj ważniejsze fragmenty, do których będziesz się odwoływał.

Każdy ma swój sposób porządkowania informacji. Można wyróżniać pewne fragmenty w tekście, robić ksero, zapisywać pliki na dysku, umieszczać je w odpowiednich folderach czy wpinać materiały do segregatorów. Bardzo skutecznym sposobem jest sporządzanie notatek.

Dobra notatka:

- jest krótka i treściwa,
- w punktach przedstawia kluczowe informacje,
- zawiera wyróżnienia. Podkreślaj najważniejsze rzeczy. Później położysz na nie nacisk w swojej pracy.

Gdy już twoje informacje są przeanalizowane i uporządkowane, możesz zabrać się do ich przetworzenia. Często efektem takiej pracy jest prezentacja czy wygłaszany referat.

Formę i treść swojego przekazu dostosuj do odbiorców. Co innego zaciekawi rówieśników, a co innego doceni nauczyciel. Zawsze jednak staraj się, żeby twoja wypowiedź była zaplanowana i przejrzysta. Zadbaj o logikę twojego wyводу: niech następne zdanie wynika z poprzedniego. Te cechy wypowiedzi sprawią, że odbiorcy będą mogli ją zrozumieć i docenić.

W uporządkowaniu referatu pomaga dobra prezentacja — tak samo, jak w zebraniu myśli przydają się notatki. I prezentacja, i notatki muszą jasno przekazywać najistotniejsze treści. Dlatego poszczególne slajdy powinny przypominać krótkie notatki. Wówczas słuchacze będą mieli możliwość szybkiego ich odczytania. Zatem niech zamieszczone na nich punkty będą zwarte. Aby urozmaicić prezentację, dobrze dodać ilustracje. Taka prezentacja ułatwi słuchaczom śledzenie toku wyводу.

ZADANIA SPRAWDZAJĄCE

Zadanie 1.

Zdecyduj, które z poniższych zdań z tekstu „Wymieranie blondynek” zawiera informacje przydatne dla:

Kategorie:

- młodszego rodzeństwa uczęszczającego do szkoły podstawowej
- grupy rówieśników
- nauczyciela, który poprosił o przygotowanie referatu na ten temat

Elementy do przyporządkowania:

- Częstość występowania blond włosów może się zatem zmniejszyć, ale nie zanikną one zupełnie
- Współcześnie jako powód rzekomego zagrożenia dla istnienia blondynek i blondynów wymienia się fakt, że blond włosy są uwarunkowane genetycznie przez geny recesywne, które aktualnie posiada niewielka liczba ludzi — aby potomstwo miało blond włosy, oboje rodzice muszą być posiadaczami tego genu.
- W rzeczywistości powyższa interpretacja podstaw genetyki jest całkowicie błędna.
- Pierwsze informacje na ten temat pojawiły się już w 1865, gdy reporter Flag of Our Union napisał o „na szczęście” niespełnionych przepowiedniach „pewnych mądrych osób”, które twierdziły, że zbliża się koniec dla blondynek.
- W 2002 w prasie cytowano rzekomy raport niemieckich naukowców, a w niektórych publikacjach, powołując się na badania przeprowadzone przez WHO, według których gen włosów blond był skazany na zagładę jako gen recesywny, przepowiedziano rzekome wymarcie naturalnych blondynek w 2202.
- Wymieranie blondynek (ang. **blonde extinction**) — miejska legenda lub mistyfikacja od czasu do czasu pojawiająca się w prasie, według których osoby o blond włosach są skazane na wymarcie.
- Przyczyną odstępstw od prawa Hardy’ego-Weinberga może być różnorodność antropologiczna i etniczna połączona z intensywną migracją ludności.
- Zgodnie z prawem Hardy’ego-Weinberga częstość występowania genu recesywnego w populacji, w której jest on równomiernie rozprzestrzeniony, pozostaje stała.

Tekst: Urszula Dobrowolska, scenariusz: Michał Wysocki, konsultacja merytoryczna: Justyna Jasiewicz. Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez Fundację Nowoczesna Polska.

Udostępniono na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/).

Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/zapanuj-nad-informacjami/>.

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Cyfrowa Przyszłość, dofinansowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Podstawa programowa:

Język polski, III poziom edukacyjny

Cele kształcenia

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.

III. Tworzenie wypowiedzi.

Wiedza o społeczeństwie, III poziom edukacyjny

Cele kształcenia

I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.

Informatyka, III poziom edukacyjny

Cele kształcenia

II. Wyszukiwanie, gromadzenie i przetwarzanie informacji z różnych źródeł; opracowywanie za pomocą komputera: rysunków, tekstów, danych liczbowych, motywów, animacji, prezentacji multimedialnych.

Nowa podstawa programowa:

Język polski, VII-VIII klasa

Treści nauczania

Uczeń wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego.

Uczeń porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie.

Uczeń wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje.

Język polski, liceum i technikum

Treści nauczania

porządkuje informacje w problemowe całości poprzez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach.

korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej.

dokonuje krytycznej selekcji źródeł.

gromadzi i przetwarza informacje, sporządza bazę danych.

korzysta z zasobów multimedialnych, np. z: bibliotek, słowników on-line, wydawnictw e-book, autorskich stron internetowych; dokonuje wyboru źródeł internetowych, uwzględniając kryterium poprawności rzeczowej oraz krytycznie ocenia ich zawartość.